

Số: 571/QĐ-UBND

Quảng Ngãi, ngày 16 tháng 8 năm 2017

TRUNG TÂM CÔNG BÁO & TIN HỌC Q. NGÃI

CV ĐẾN	Số: 7354
	Ngày: 16/8/17
	Chuyên: Về việc phê duyệt Phương án khai quật khẩn cấp tàu cổ đắm tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi

QUYẾT ĐỊNH

Về việc phê duyệt Phương án khai quật khẩn cấp tàu cổ đắm tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NGÃI

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015;

Căn cứ Luật Di sản văn hóa ngày 29/6/2011, Luật sửa đổi, bổ sung, một số điều của Luật Di sản văn hóa ngày 18/6/2009;

Căn cứ Nghị định số 96/2009/NĐ-CP ngày 30/10/2009 của Chính phủ về việc xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm và được phát hiện hoặc tìm thấy thuộc đất liền, các hải đảo và vùng biển Việt Nam;

Căn cứ Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21/9/2010 của Chính phủ Quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản văn hóa, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa;

Căn cứ Quyết định số 86/2008/QĐ-BVHTTDL ngày 30/12/2008 của Bộ trưởng Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc ban Quy chế thăm dò, khai quật khảo cổ;

Căn cứ Quyết định số 88/2010/TT-BTC ngày 15/6/2010 của Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện một số nội dung của Nghị định số 96/2009/NĐ-CP ngày 30/10/2009 của Chính phủ về việc xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện hoặc tìm thấy thuộc đất liền, các hải đảo và vùng biển Việt Nam;

Theo đề nghị của Giám đốc Sở Văn hóa, Thể Thao và Du lịch tại Tờ trình số 1041/SVHTTDL ngày 10/8/2017 về việc phê duyệt Phương án khai quật khẩn cấp di sản văn hóa dưới nước tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt kèm theo Quyết định này Phương án khai quật khẩn cấp tàu cổ đắm tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi.

Điều 2: Giao Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì, phối hợp với các sở, ban ngành và các đơn vị liên quan triển khai thực hiện Phương án khai quật khẩn cấp phê duyệt tại Điều 1 Quyết định này, đảm bảo an toàn, đúng tiến độ và đúng quy định hiện hành của Nhà nước.

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Điều 4. Chánh Văn phòng UBND tỉnh; Giám đốc các Sở: Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Khoa học và Công nghệ, Giao thông Vận tải, Thông tin và Truyền thông; Giám đốc Công an tỉnh, Chỉ huy trưởng: Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh; Chủ tịch UBND huyện Bình Sơn; Giám đốc Đài Phát thanh – Truyền hình Quảng Ngãi; Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi; Thủ trưởng đơn vị được giao nhiệm vụ thực hiện công tác khai quật khẩn cấp tàu cổ đắm; Thủ trưởng các Sở, ban ngành và tổ chức, cá nhân có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 4;
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- Cục Di sản văn hóa (Bộ VH-TT-DL);
- TT Tỉnh ủy, TT HĐND tỉnh (b/cáo);
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- VPUB: PVP(KGVX), KT, TH, NC, CBTH;
- Lưu: VT, KGVX(bnt560)

Trần Ngọc Căng

PHƯƠNG ÁN

**Khai quật khẩn cấp tàu cổ đắm tại vùng biển Dung Quất,
thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi**
(Ban hành kèm theo Quyết định số 571/QĐ-UBND ngày 16 / 8 /2017
của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi)

1. Quá trình phát hiện

Ngày 26-27/7/2017, trong quá trình thi công hút cát làm cảng nước sâu và tạo bãi để xây dựng cảng tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn của Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi (gọi tắt Công ty), công nhân đã ngẫu nhiên phát hiện nhiều mảnh gốm sứ và mảnh gỗ nhỏ theo ống hút chảy tràn ra bãi. Sau đó, Công ty đã chỉ đạo dừng công việc đang thi công và báo cáo tình hình phát hiện di sản văn hóa cho các cơ quan, đơn vị chức năng của tỉnh và của địa phương.

Ngay sau khi nhận được thông tin của Công ty, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã phối hợp với các cơ quan chức năng của tỉnh, của huyện Bình Sơn tiến hành kiểm tra hiện trường phát hiện di sản văn hóa; đồng thời, Công an tỉnh và Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh đã bố trí lực lượng túc trực bảo vệ hiện trường khu vực phát hiện tàu cổ đắm này.

Ngày 30/7/2017, đồng chí Đặng Ngọc Dũng, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh chủ trì cuộc họp với các sở, ban ngành liên quan, Ủy ban nhân dân huyện Bình Sơn, Cảng vụ Hàng hải Quảng Ngãi, Công ty Cổ phần Đầu tư phát triển Đoàn Ánh Dương và Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi. Qua khảo sát cho biết đã phát hiện xác tàu cổ, dài khoảng 20m - 30m, mạn tàu đã phát lộ, trên thân tàu có nhiều chông gốm. Địa điểm phát hiện ở vị trí tọa độ GPS: 15^o23'43,96" vĩ độ Bắc, 108^o47'47,72" độ kinh Đông, cách bờ khoảng 6 - 7m và có độ sâu khoảng 9m (sau đây gọi là vị trí phát hiện tàu đắm cổ).

Từ kết quả báo cáo của Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi và kết quả kiểm tra thực địa, có thể nhận định bước đầu rằng các hiện vật được phát hiện là di sản văn hóa, với hiện vật là xác tàu cổ bị chìm đắm, cùng với nhiều hiện vật là chén, đĩa, bát với nhiều kích cỡ và hoa văn khác nhau, có khả năng phát hiện các hiện vật của thủy thủ tàu, có niên đại khoảng thế kỷ XV. Đây là tài sản quý giá của quốc gia cần được khai quật khẩn cấp để phục vụ công tác nghiên cứu, khai thác và phát huy giá trị di sản văn hóa theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

2. Tính cấp thiết của phương án khai quật khẩn cấp

- Hiện nay, Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi đang triển khai nạo vét và tận dụng khối lượng vật liệu nạo vét để phục vụ san lấp mặt bằng dự án Bến chuyên dùng phục vụ chung Khu Kinh tế Dung Quất. Do đó, cần thiết phải tiến hành khai quật khẩn cấp tàu cổ đắm tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyệt Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn để bảo vệ, tránh làm hư hỏng và phát huy giá trị di sản theo quy định.

- Việc phát hiện tàu cổ bị chìm đắm có chứa cổ vật nằm khá gần bờ dễ dẫn đến tình trạng khai thác, trục vớt trái phép, dễ bị hư hỏng cổ vật dưới nước do sóng thủy triều và có nguy cơ dẫn đến tình trạng mất an ninh, trật tự an toàn xã hội tại khu vực này như việc khai quật tàu cổ đắm tại xã Bình Châu, huyện Bình Sơn vào năm 2013, nên cần thiết phải có phương án khai quật khảo cổ khẩn cấp.

- Công tác khai quật phải được tiến hành ngay để bảo vệ cổ vật và giảm chi phí gìn giữ, bảo vệ tại hiện trường.

3. Mục tiêu khai quật khẩn cấp

- Việc khai quật tài sản xác tàu cổ bị đắm và các hiện vật khác sẽ thu được nguồn cổ vật giá trị, minh chứng cho vùng biển Quảng Ngãi một thời buôn bán giao thương mạnh mẽ với bên ngoài trên con đường tơ lụa gốm sứ trên biển. Chứng minh cho vùng biển Bình Sơn là nơi neo đậu của các thuyền buồm trên đường hải hành, giao dịch thương mại. Qua đó làm rõ thêm các giá trị lịch sử văn hóa của vùng đất Quảng Ngãi.

- Kết quả khai quật khảo cổ học tàu cổ đắm này sẽ thu hồi, bảo quản nguồn tư liệu và cổ vật có giá trị, đây là tài sản quý của tỉnh Quảng Ngãi và của cả nước.

- Gìn giữ, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, phục vụ cho công tác nghiên cứu lịch sử, khoa học khảo cổ học; gìn giữ và bảo tồn các giá trị di sản cho thế hệ hôm nay và mai sau, góp phần hình thành các sản phẩm di sản văn hóa phục vụ phát triển du lịch.

4. Yêu cầu khai quật khẩn cấp

- Tạm đình chỉ việc nạo vét dự án Bến chuyên dùng phục vụ chung Khu Kinh tế Dung Quất do Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi thực hiện trong bán kính 100m tính từ vị trí tàu cổ đắm.

- Việc nghiên cứu khai quật tài sản tàu cổ đắm tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyệt Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn phải đảm bảo giữ nguyên trạng tài sản cổ vật trên tàu, xác con tàu; thu hồi, xử lý, bảo quản một cách tối ưu nhất các cổ vật tìm thấy trên tàu.

- Phải đảm bảo tính khoa học trong quá trình khai quật trục vớt, trong quá trình xử lý, bảo quản, quá trình chỉnh lý, giám định, lập hồ sơ khoa học và công bố kết quả khai quật.

- Tuân thủ nguyên tắc mọi công bố liên quan đến quá trình và kết quả khai quật cần có sự đồng ý của cơ quan quản lý, không được công bố các kết quả khai quật khi chưa có sự cho phép của cơ quan thẩm quyền.

- Phải đảm bảo an ninh an toàn cho thợ lặn, thuyền viên, các chuyên gia, các cán bộ khoa học. Yêu cầu bên trực vớt khai thác phải đảm bảo công tác bảo hiểm, môi trường, phòng chống cháy nổ.

- Phải đảm bảo công tác bảo vệ hiện trường, kho tàng, tránh làm thất thoát tư liệu, cổ vật; bảo đảm an ninh, trật tự an toàn xã hội tại khu vực khai quật; tiến hành khảo cổ học phải thực hiện đúng quy trình, quy định của pháp luật, bảo đảm hiệu quả, tiết kiệm, an toàn.

5. Công tác tổ chức khai quật tài sản bị chìm đắm

a) Đơn vị chủ trì khai quật: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

b) Đơn vị tổ chức thực hiện: Bảo tàng Tổng hợp Quảng Ngãi

c) Phụ trách: TS. Nguyễn Đăng Vũ (Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quảng Ngãi).

Đồng phụ trách: Mời PGS.TS Tống Trung Tín, Chủ tịch Hội Khảo cổ học Việt Nam.

d) Đơn vị thực hiện khai quật: Xét chọn sau.

e) Thành lập các tổ chức phục vụ công tác khai quật như sau:

- Ban Chỉ đạo khai quật

Thành lập Ban Chỉ đạo khai quật di sản văn hoá dưới nước tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi do đại diện lãnh đạo Ủy ban nhân dân tỉnh làm Trưởng Ban, các Phó Trưởng ban là Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, đại diện lãnh đạo Cục Di sản văn hóa (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) và các ủy viên là đại diện lãnh đạo các sở, ban ngành, UBND huyện Bình Sơn.

- Ban khai quật

Thành lập Ban khai quật khảo cổ di sản văn hoá dưới nước tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi do Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch làm Trưởng Ban; các Phó Trưởng Ban và Ủy viên là các nhà khoa học, chuyên gia trong khảo cổ học dưới nước và một số cán bộ, công chức của các cơ quan chức năng.

- Các tổ chuyên môn

+ Tổ chuyên gia: Thực hiện công tác nghiên cứu khoa học trong khai quật, xử lý, bảo quản, giám định cổ vật tàu đắm.

. TS. Phạm Quốc Quân;

. GS. TS Ngô Văn Doanh;

. TS. Vũ Quốc Hiền;

. TS. Đoàn Ngọc Khôi;

. Một số chuyên gia khảo cổ học, bảo tàng học do Doanh nghiệp thực hiện khảo sát, khai quật mời.

+ Tổ kỹ thuật: Gồm 05 người thực hiện công tác xử lý sơ bộ, vẽ kỹ thuật, quay phim, chụp ảnh.

+ Tổ bảo quản: Gồm 9 người của Bảo tàng tổng hợp tỉnh thực hiện công tác tiếp nhận, xử lý, bảo quản cổ vật tại kho Bảo tàng Tổng hợp tỉnh.

+ Tổ bảo vệ, giám sát: Gồm 15 bảo vệ an ninh, giám sát thuộc Công an tỉnh 03 người, Công an huyện 02 người, Công an xã 02 người, Biên phòng tỉnh 03 người, Bảo tàng Tổng hợp tỉnh 03 người, Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi 02 người.

Tổ bảo vệ giám sát có nhiệm vụ bảo vệ công trường khai quật, giám sát mọi hoạt động nhằm bảo vệ an toàn người và tài sản, phụ trách bảo vệ vận chuyển cổ vật về kho xử lý của Bảo tàng Tổng hợp tỉnh, bàn giao cổ vật và bảo vệ an toàn tại kho cổ vật tàu đắm sau khi được trục vớt bảo quản tại kho Bảo tàng Tổng hợp tỉnh.

+ Mời Hội đồng giám định: Gồm các thành viên của Hội đồng giám định cổ vật của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và thành viên của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bảo tàng Tổng hợp tỉnh.

6. Nội dung phương án khai quật khẩn cấp

a) Căn cứ pháp lý

- Căn cứ Luật Di sản văn hóa ngày 29/6/2001 và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa ngày 18/6/2009;

- Căn cứ Nghị định số 96/2009/NĐ-CP ngày 30 tháng 10 năm 2009 của Chính phủ về việc xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện hoặc tìm thấy thuộc đất liền, các hải đảo và vùng biển Việt Nam;

- Căn cứ Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21 tháng 9 năm 2010 của Chính phủ Quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản văn hóa, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa;

- Thông tư số 88/2010/TT-BTC ngày 15 tháng 6 năm 2010 của Bộ Tài chính Hướng dẫn thực hiện một số nội dung của Nghị định số 96/2009/NĐ-CP ngày 30 tháng 10 năm 2009 của Chính phủ về việc xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện hoặc tìm thấy thuộc đất liền, các hải đảo và vùng biển Việt Nam.

- Quyết định số 86/2008/QĐ-BVHTTDL ngày 30/12/2008 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Ban hành Quy chế khai quật khảo cổ.

b) Tên gọi, địa điểm khai quật

- Tên gọi: Khai quật khẩn cấp tàu cổ đắm tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyệt Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi.

- *Địa điểm:* Tại tọa độ GPS: 15⁰23'43,96" vĩ độ Bắc, 108⁰47'47,72" độ kinh Đông, cách bờ khoảng 6-7m và có độ sâu khoảng 9m, thuộc vùng biển Dung Quất, thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi.

c) Phương pháp thực hiện

- Sử dụng thợ lặn mang theo ống thổi loại nhỏ và máy quay phim, chụp ảnh xuống vị trí phát hiện.

- Dùng định vị xác định vị trí chính xác của tàu đắm, tiến hành đo, vẽ, chụp ảnh hiện trạng.

- Xác định phạm vi phân bố của tàu và hiện vật (khoanh vùng không chỉ là con tàu mà cả phạm vi rộng lớn xung quanh tàu vì khi chìm, tàu có thể bị nghiêng hay bị lật, hiện vật sẽ đổ tràn ra các vùng xung quanh, do vậy để đảm bảo không bỏ sót hiện vật thì phải khoanh vùng rộng lớn hơn diện tích con tàu).

- Thu thập tài liệu khoa học tại vị trí khai quật.

d) Thời gian thực hiện

Khoảng 30 ngày, kể từ ngày Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch ký kết hợp đồng với Doanh nghiệp thực hiện khai quật (tùy thuộc vào điều kiện khách quan, có thể kéo dài công tác khai quật).

e) Phương tiện khai quật

- *Trên công trường khai quật:*

+ Máy thổi, hút cát

+ Xà lan công trình, tàu kéo

+ Cần cẩu

+ Máy dò quét đáy Lawrence

+ Máy khảo sát điều khiển từ xa R.O.V (Remotely Operated Vehicle)

+ Máy định vị vệ tinh mặt đất GPS (Global Positioning System)

+ Máy điện, máy nổ, đèn pha, đèn thấp sáng

+ Máy bơm điện chìm dùng để rửa cổ vật

+ Máy quay phim thả sâu (Drop Camera), máy quay phim trên bờ, máy chụp hình

+ Các thiết bị lặn chuyên nghiệp

+ Các dụng cụ đặc thù khác như: giấy bút không thấm nước, khung nhôm, đèn pin dưới nước...

+ Đội ngũ thợ lặn của Công ty khai quật trực vớt và lực lượng bảo vệ, chuyên gia khai quật.

- *Trên bờ:*

- + Láng trại phục vụ quá trình khai quật.
- + Phương tiện ô tô phục vụ công tác khai quật và vận chuyển cổ vật.
- Tùy vào việc lựa chọn Doanh nghiệp thực hiện khai quật có thể sử dụng thêm phương tiện cần thiết khác.

g) Quy trình khai quật

- *Công tác chuẩn bị:*
  - + Kiểm tra các phương tiện vật tư kỹ thuật và nhân lực phục vụ cho công tác khai quật.
  - + Hoàn thiện việc lắp ghép xà lan đảm bảo các tiêu chí kỹ thuật và nhu cầu cho hoạt động.
  - + Vận chuyển, lắp đặt trang thiết bị, máy móc lên xà lan.
  - + Thu dọn sắt, đá và các chướng ngại vật khác trong phạm vi công trường khai quật.
  - + Giới hạn phạm vi khu vực cấm trong bán kính 70m xung quanh vị trí tàu đắm cổ.
  - + Tập kết các phương tiện, thiết bị neo đậu đúng vị trí quy định.
  - + Dùng cọc tiêu hoặc phao nổi định vị các vị trí thiết yếu của con tàu cổ bị đắm.
- *Các bước tiến hành:* Theo phương án khảo sát, khai quật của Doanh nghiệp thực hiện, được Ban Chỉ đạo khai quật xem xét, quyết định.
- *Kết thúc khai quật:*
  - + Tháo dỡ toàn bộ các thiết bị được lắp đặt trên vùng biển khai quật.
  - + Thu dọn sạch các chướng ngại vật trả lại nguyên trạng mặt bằng như ban đầu.
  - + Dọn dẹp nhà tạm, xử lý vệ sinh môi trường.
  - + Vận chuyển hiện vật về kho tạm của Bảo tàng Tổng hợp tỉnh.
  - + Tất cả công việc khai quật trên hiện trường được diễn ra dưới sự chỉ đạo của Ban Chỉ đạo khai quật do UBND tỉnh Quảng Ngãi thành lập và quản lý chuyên môn của chuyên gia khảo cổ học dưới nước.

h) Biện pháp bảo đảm an toàn trong quá trình khai quật

- *Trách nhiệm của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch:*
  - + Là cơ quan chủ trì khai quật, tham mưu kịp thời các thủ tục văn bản cho Ủy ban nhân dân tỉnh toàn bộ quá trình khai quật, xử lý, bảo quản, chỉnh lý, giám định, lập hồ sơ khoa học, phân chia tài sản, đấu giá tài sản.
  - + Đảm bảo mọi sự an toàn, thông suốt, thống nhất, kịp thời trong suốt quá trình khai quật, xử lý, bảo quản.

+ Chỉ đạo cho Bảo tàng Tổng hợp tỉnh phối hợp với các cơ quan liên quan, các chuyên gia thực hiện công tác khai quật, xử lý, bảo quản, kiểm kê, giám định cổ vật thăm dò khai quật trực vớt từ tàu đắm.

+ Phối hợp với Sở Tài chính và các sở, ban ngành liên quan tham mưu Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh khen thưởng cho Doanh nghiệp ngẫu nhiên phát hiện di sản văn hóa theo đúng quy định của pháp luật di sản văn hóa.

- Trách nhiệm của Công an tỉnh Quảng Ngãi:

+ Tổ chức việc bảo đảm an toàn, an ninh tại khu vực khai quật tàu đắm, tổ chức tuần tra thường xuyên, nắm bắt các thông tin, kịp thời xử lý các tình huống xảy ra tại khu vực khai quật.

+ Bảo vệ an ninh an toàn các thành viên liên quan của các cơ quan chức năng được UBND tỉnh giao nhiệm vụ khai quật khảo cổ.

+ Bảo vệ an toàn cho các cổ vật trong quá trình trục vớt, bảo quản, di chuyển về kho Bảo tàng tỉnh.

- Trách nhiệm của Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy tỉnh: Xây dựng và triển khai thực hiện phương án phòng, chống cháy nổ, cứu hộ, cứu nạn tại khu vực tổ chức khai quật.

- Trách nhiệm của Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh:

+ Chỉ đạo và huy động con người, phương tiện tuần tra, bảo vệ khu vực khai quật và bảo vệ an ninh, an toàn cho công trường khai quật.

+ Khoanh vùng khu vực khai quật có diện tích rộng, thả hệ thống phao nổi nhằm bảo vệ ngăn chặn không cho tàu thuyền của lực lượng không có trách nhiệm tiếp cận khu vực khai quật khảo cổ.

- Ban Quản lý Khu kinh tế Dung Quất và các Khu công nghiệp Quảng Ngãi:

+ Chỉ đạo quản lý Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi tạm thời dừng nạo vét dự án Bến chuyên dùng phục vụ chung Khu Kinh tế Dung Quất tại khu vực xung quanh tàu cổ đắm nêu trên.

+ Phối hợp với các sở, ban, ngành, địa phương liên quan tham mưu Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh có biện pháp giải quyết theo pháp luật việc Công ty TNHH MTV Hào Hưng Quảng Ngãi tạm thời đình chỉ thi công dự án tại vị trí này và các giải pháp bảo đảm thi công dự án đúng tiến độ, thời gian theo quy định.

+ Cảng vụ Hàng hải Quảng Ngãi: Thông báo cho các phương tiện tàu thuyền hạn chế hoạt động tại khu vực khai quật khảo cổ để bảo vệ di sản văn hóa. Trường hợp phát hiện tài sản chìm đắm gây nguy hiểm cho hoạt động hàng hải, Cảng vụ Hàng hải Quảng Ngãi có trách nhiệm xử lý và báo cáo Cục Hàng hải Việt Nam và UBND tỉnh theo quy định.

- Trách nhiệm của Ủy ban nhân dân huyện Bình Sơn:

+ Chỉ đạo Công an huyện phối hợp tuần tra, bảo vệ an toàn, an ninh trật tự cho công trường khai quật, các thành viên liên quan của các cơ quan chức năng được UBND tỉnh giao nhiệm vụ tham gia khai quật khảo cổ.

+ Chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã Bình Thuận tổ chức vận động, tuyên truyền cho nhân dân trong xã biết được ý nghĩa của công tác khai quật tàu cổ đắm do Nhà nước tổ chức khai quật. Đồng thời, tạo điều kiện và phối hợp với các cơ quan chức năng quản lý, bảo vệ hiện trường khai quật tàu cổ đắm.

- *Trách nhiệm của Công ty TNHH MTV Hòa Hưng Quảng Ngãi:*

+ Tạm thời dừng nạo vét tại khu vực xung quanh tàu cổ đắm như nêu trên (bán kính 100m tính từ vị trí tàu cổ đắm); báo cáo những đề nghị cần thiết cho các sở, ban ngành liên quan theo quy định.

+ Cử nhân viên của Công ty tham gia giám sát quá trình khai quật.

j) Biện pháp bảo quản, vận chuyển tài sản bị chìm đắm sau khi khai quật, trục vớt:

Do khoảng cách từ vị trí khai quật tàu đắm đến trung tâm tỉnh lỵ gần nên các cổ vật thu được trong quá trình khai quật hàng ngày, sau khi xử lý sơ bộ tại chỗ thì vận chuyển về kho xử lý tại Bảo tàng Tổng hợp tỉnh để bàn giao, xử lý, bảo quản.

- Các cổ vật sau khi trục vớt từ tàu cổ đắm sẽ được xử lý sơ bộ, lập hồ sơ đo vẽ, chụp ảnh, nghiên cứu và giám định sơ bộ. Sau đó sẽ được đưa vào thùng bảo quản để vận chuyển về kho bảo quản tại Bảo tàng Tổng hợp tỉnh.

- Công tác niêm phong vận chuyển cổ vật từ công trường về kho của Bảo tàng Tổng hợp tỉnh phải có 4 thành viên gồm: Đại diện Công an tỉnh (an ninh văn hóa), đại diện Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, đại diện Bảo tàng Tổng hợp tỉnh, đại diện doanh nghiệp thực hiện khai quật, trục vớt.

- Cổ vật được nhập vào kho hiện vật tạm của Bảo tàng Tổng hợp tỉnh phải có biên bản bàn giao và nhật ký ghi chép hàng ngày. Công việc này phải có 04 thủ kho luân phiên trực thường xuyên hàng ngày tại Bảo tàng Tổng hợp tỉnh để tiếp nhận, bàn giao cổ vật khai quật từ tàu đắm.

k) Biện pháp bàn giao, quản lý tài sản bị chìm đắm sau khi khai quật trục vớt:

- Tại khuôn viên Bảo tàng tỉnh: Xây dựng kho xử lý, bảo quản cổ vật tàu đắm. Cổ vật khai quật trục vớt hàng ngày, sau khi xử lý sơ bộ, lập biên bản niêm phong, được đưa về kho xử lý, lập biên bản bàn giao. Tại kho xử lý thực hiện các công tác rà mìn cổ vật, vẽ, chụp ảnh, kiểm kê, bảo quản.

Hàng ngày các cổ vật nhập vào kho xử lý phải có hai sổ kiểm kê: Sổ kiểm kê bàn giao nhập cổ vật và sổ ghi chép xuất cổ vật hàng ngày để xử lý, đo vẽ, chụp ảnh nghiên cứu. Công tác xử lý, bảo quản cổ vật theo đúng nguyên tắc Bảo tàng học.

Kho xử lý xây dựng kiểu nhà tiền chế, vật liệu sắt thép đảm bảo an toàn và dễ tháo dỡ. Diện tích kho xử lý khoảng 200m², bên trong chứa đầy đủ các trang bị xử lý rã mặn cô vật, giá tủ đặt cô vật.

- Cô vật sau khi đã được nghiên cứu, xử lý, hoàn chỉnh sẽ được đưa vào kho hiện vật tạm của Bảo tàng để niêm phong chờ ý kiến chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh.

- Toàn bộ cô vật sau khi được giám định nghiên cứu chỉnh lý phân loại sẽ được niêm phong tại kho hiện vật tạm của Bảo tàng chờ quyết định của các cấp có thẩm quyền xử lý.

l) Biện pháp phòng ngừa ô nhiễm môi trường; phòng, chống cháy, nổ

- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch chỉ đạo Bảo tàng Tổng hợp tỉnh thực hiện công tác bảo đảm môi trường, phòng chống cháy, nổ tại kho xử lý, bảo quản cô vật khai quật được tại Bảo tàng Tổng hợp tỉnh.

- Đơn vị được giao nhiệm vụ thực hiện công tác khai quật trực vớt phải thực hiện công tác thuê công binh rà mìn tại khu vực khai quật theo đúng quy định hiện hành của Nhà nước.

- Doanh nghiệp được giao nhiệm vụ thực hiện công tác khai quật trực vớt phải thực hiện xây dựng nhà tạm tại công trường khai quật để các thành viên của đơn vị ăn, ở, sinh hoạt, bảo đảm vệ sinh không ảnh hưởng môi trường xung quanh trong thời gian khai quật. Sau khi kết thúc khai quật, Doanh nghiệp được giao nhiệm vụ thực hiện công tác khai quật trực vớt phải dọn dẹp, hoàn trả lại mặt bằng khu vực khai quật.

m) Biện pháp bảo hiểm cho tổ chức, cá nhân tham gia khai quật, trực vớt: Công tác bảo hiểm cho tổ chức, cá nhân tham gia khai quật trực vớt do đơn vị tham gia nhận thầu khai quật chịu trách nhiệm thực hiện.

7. Dự kiến kết quả sau khi khai quật

a) Hồ sơ kết quả khai quật khảo cổ:

- Nhật ký thăm dò khai quật;
- Toàn bộ bản vẽ, bản dập, bản ảnh, phim quay về hiện trường khai quật;
- Hồ sơ phiếu giám định cô vật;
- Báo cáo sơ bộ về kết quả khai quật;
- Báo cáo khoa học chi tiết về kết quả khai quật khảo cổ sau khi chỉnh lý;
- Hồ sơ bàn giao, sổ kiểm kê cô vật;
- Biên bản bàn giao cô vật khai quật;
- Các tài liệu khác có liên quan.

Toàn bộ hồ sơ thăm dò khai quật khảo cổ và các tài liệu khác sẽ được lưu tại Bảo tàng Tổng hợp tỉnh, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện khai

quật, báo cáo kết quả về Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Ủy ban nhân dân tỉnh, Cục Di sản Văn hóa và các ngành liên quan theo quy định.

b) Xử lý, bảo quản hiện vật

- Về hiện vật:

Công việc bảo quản cổ vật tại kho Bảo tàng bao gồm ngâm tẩy, rửa giảm mặn phải được tiến hành ngay, trước khi đánh số cho từng cổ vật. Quá trình xử lý nhằm bảo quản hiện vật trong trạng thái tốt nhất (men, màu sắc, xương, gốm...).

- Về xác tàu:

Trước hết, xây phòng chuyên dụng đủ rộng, trong đó xây một bể bằng xi măng để tiến hành bảo quản con tàu. Đặt tàu vào bể, bơm nước ngọt ngập tàu và cứ mỗi tuần thay nước một lần. Quá trình ngâm rửa mặn và làm chắc gỗ tàu kéo dài khoảng 12 tháng. Đây là hiện vật độc bản cho nên sẽ bàn giao lại cho Nhà nước. Vì vậy, giai đoạn bảo quản tiếp theo sẽ do Bảo tàng chịu trách nhiệm.

c) Chinh lý hiện vật và viết báo cáo khoa học

Sau khi hoàn thiện quá trình bảo quản hiện vật kể cả xác tàu đắm thì các chuyên gia khảo cổ sẽ tiến hành phân loại, miêu tả, đo vẽ từng hiện vật để lập hồ sơ khoa học. Hồ sơ của hiện vật phải được thể hiện rõ: Loại hình hiện vật; Kích thước: dài, rộng, cao; Chất liệu; Hình dáng; Hoa văn; Kỹ thuật chế tạo; Hiện trạng hiện vật: nguyên vẹn hay bị sứt mẻ, vỡ....

Khi đã chinh lý xong hiện vật thì người chủ trì khai quật (Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch) chịu trách nhiệm viết báo cáo khoa học của cuộc khai quật.

8. Kinh phí thực hiện và dự kiến phương án phân chia hiện vật

a) Kinh phí thực hiện:

- Doanh nghiệp thực hiện khai quật chịu toàn bộ nguồn kinh phí cho công tác khai quật tại hiện trường; chi phí cho cán bộ, chuyên gia khảo cổ; chi phí xử lý, giám định, báo cáo khoa học; Doanh nghiệp phát hiện di sản văn hóa sẽ được khen thưởng theo quy định.

- Ngân sách nhà nước bảo đảm công tác bảo vệ (Doanh nghiệp thực hiện khai quật chịu trách nhiệm ứng trước trong quá trình bảo vệ);

b) Dự kiến phương án phân chia hiện vật sau khai quật:

- Nhà nước nắm giữ các hiện vật độc bản, xác con tàu đắm và vật dụng của thủy thủ đoàn (*nếu có*).

- Hiện vật còn lại được phân chia theo nguyên tắc chia 3 phần, Doanh nghiệp được giữ 2 phần, Nhà nước giữ 1 phần; trường hợp sau khi phân chia theo nguyên tắc trên, hiện vật dư ra 2 bản thì Doanh nghiệp giữ 1 bản, Nhà nước giữ 1 bản, dư ra 1 bản thì Doanh nghiệp được nắm giữ.

- Sau khi có báo cáo kết quả sơ bộ khai quật, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh sẽ thành lập Hội đồng giám định và phân chia, cổ vật khai quật được để tiến hành thẩm định, phân loại và phân chia hiện vật.

9. Lựa chọn tổ chức, cá nhân tổ chức khai quật

a) Điều kiện lựa chọn tổ chức, cá nhân khai quật tuân thủ theo quy định tại Điều 8, Nghị định số 96/2009/NĐ-CP ngày 30/10/2009, cụ thể:

- Có chức năng khai quật, trục vớt tài sản theo quy định của pháp luật;
- Có kinh nghiệm trong hoạt động khai quật, trục vớt tài sản;
- Có đội ngũ nhân viên, trang thiết bị đáp ứng yêu cầu của hoạt động khai quật, trục vớt tài sản phù hợp với quy mô của phương án khai quật, trục vớt đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt.
- Ưu tiên các tổ chức, cá nhân Việt Nam thực hiện việc trục vớt tài sản chìm đắm tại nội thủy, lãnh hải Việt Nam theo quy định tại Điều 280 Bộ luật Hàng hải năm 2015.

b) Giao Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì:

- Phối hợp với Công an tỉnh, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh và các cơ quan, đơn vị liên quan lập dự toán kinh phí bảo đảm công tác bảo vệ (Ngân sách nhà nước chi trả) gửi Sở Tài chính thẩm tra, tham mưu UBND tỉnh nguồn kinh phí cấp để triển khai thực hiện;

- Phối hợp với Sở Tài chính và các cơ quan liên quan tham mưu Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh lựa chọn tổ chức, cá nhân thực hiện khai quật khẩn cấp tại vùng biển Dung Quất, thôn Tuyệt Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn bảo đảm tiêu chí, điều kiện khai quật theo đúng quy định của pháp luật./.